

Complex project ECA

Verslag Werkgroep Natuurcompensaties – 23 maart 2023

Datum:	23 maart 2023
Auteur:	Luna Willemen (SHIP)
Document:	ECA30-SHP-0302-20230323 Werkgroep Natuurcompensaties-NCP-VSL-0175-2.0-A
Aanwezigheidslijst:	Zie bijlage 1
Presentatie:	Zie bijlage 2

1. INLEIDING

Maarten Goris van MOW verwelkomt iedereen in de vergadering en overloopt de agenda.

2. AANPASSINGEN ZANDSTOCK PPZ

Sven Heyndrickx van Gemeente Beveren vraagt of hij het goed begrepen heeft dat één van de alternatieven is om een tunnel door de zandstock aan te leggen.

- Guy Geudens van SHIP zegt dat dit tot hiertoe nog niet het geval is.
- Tim Gregoir van MOW Maritieme Toegang vult aan dat zulke piste geen optie is gezien de hoge kostprijs.

Dorien Verstraete van De Vlaamse Waterweg geeft mee dat ze graag een helling hebben voor het doorgaand verkeer zodat dit gescheiden van het jaagpad blijft. Dubbel gebruik van het jaagpad is geen optie qua veiligheid.

- Sven Heyndrickx van Gemeente Beveren zegt dat de recreatiedruk hier reeds hoog is.

Johan Baetens van Natuurpunt vraagt of er naast deze locatie alternatieven nog andere opties onderzocht werden omdat er op deze locatie visuele verstoring ontstaat voor de broedvogels (als je op de Sigmadijk staat). Verder lijkt het hem wel een goed alternatief.

- Tim Gregoir van MOW Maritieme Toegang antwoordt dat hier een gevaarlijke bocht zit tegen de sigmadijk, maar dit verder bekeken kan worden

René Maes van Natuurpunt vraagt wat er gedaan wordt met de heuvel die in het zuiden van het gebied verdwijnt.

- Volgens Guy Geudens van SHIP zal daar iets soortgelijk als de geulstructuur komen en wordt het mee opgenomen in de oppervlakte die ingericht wordt als surrogaatkust.

Daarnaast heeft hij bedenkingen bij het effect op de werking van de verontdieping.

- Tim Gregoir van MOW Maritieme Toegang bevestigt dat ze dat inderdaad moeten doorrekenen. Dit staat op de planning.

Verder is er met de verkleining van de zandstock ook minder ruimte voor de poelen (rugstreeppad). Hoe wordt hier mee omgegaan?

- Tim Gregoir van MOW Maritieme Toegang zegt dat ze zich richten op de 160 ha die voorzien waren voor strand- en koloniebroeders. De ruimte voor poelen zal inderdaad verkleinen. Er blijft ca. 2ha over die wel gerealiseerd kunnen worden voor de rugstreeppad.

Eva Vertenten van het Grenspark Saeftinge vraagt of er geen combinatie zou kunnen blijven van die twee zandstocks? En of er op die manier wel ruimte gemaakt kan worden om de weg te behouden.

- Guy Geudens van SHIP voelt hier met de opmerking van René Maes in het achterhoofd wel iets voor.
- Tim Gregoir van MOW Maritieme Toegang zegt dat er in dat geval minder hoog kan worden gegaan waardoor er minder stockvolume in kwijt zal geraken.
- Voor wagens moet er nog bekeken worden hoe de omlegging tussen Ouden Doel en Prosper zal gebeuren. Voor actieve weggebruikers zal er niets veranderen.
 - Zowel René Maes van Natuurpunt als Karel Van Dijk van het Polderbestuur zijn geen voorstander van het knippen van deze weg voor auto's.
- Johan Baetens van Natuurpunt ziet ook wel heil in de twee locaties. Daar waar het kruis staat zou een lage kleinere locatie voor rugstreeppadden kunnen ingericht worden. Dan moet de nieuwe locatie geen dubbele functie meer inkleden en ben je misschien vrijer in de inrichting tegen de berm.
- Lieven Nachtergale van Agentschap Natuur en Bos vraagt of er al bekeken is hoe het grondtransport zal gebeuren. En of er al gekeken is naar de mogelijkheid om de zandstock aan de andere kant van de dijk (richting het dorp) te leggen?
- Tim Gregoir van MOW Maritieme Toegang zegt dat de grondtransporten, met uitzondering van beperkte volumes aan de brakke kreek, allemaal binnen het gebied zouden moeten gebeuren.

Johan De Vriendt van Erfgoedgemeenschap Doel en Polder bedankt voor het onderzoeken van het alternatief maar benadrukt dat er rekening moet gehouden worden met het verkeer van het dorp en de natuurwaarden.

Karel Van Dijk van het Polderbestuur geeft mee dat er mogelijks grondoppervlakte buiten het gebied zou vrijkomen voor het stockeren van grond.

- Tim Gregoir van MOW Maritieme Toegang wil hier graag met hem over gedachten wisselen. Hij is benieuwd over wat voor grond het gaat aangezien landbouwers van laaggelegen graslanden vaak geïnteresseerd zijn in het ophogen van hun grond maar dat zijn vaak de gronden met de meeste natuurwaarden.

Conclusie :

Er zijn wel suggesties over, maar geen bezwaren tegen het voorstel van de nieuwe locatie. Een knip van de weg is evenwel geen optie. Op basis van de gegeven opmerkingen, kan het ontwerp verder uitgewerkt worden.

3. VISUALISATIE CONSTRUCTIES

Johan De Vriendt van Erfgoedgemeenschap Doel en Polder vraagt of de historische Zoetenbermdijk zo veel mogelijk ontzien kan worden. Hij vindt het een enorm grote uitlaatconstructie waarvan een groot deel zichtbaar boven maaiveld (6-8m) en vraagt hoe hard de constructie boven de dijk uitsteekt.

- Arno Kops van SHIP zegt dat het er in principe niet uit hoeft te steken.

- Johan Baetens van Natuurpunt vraagt in welke mate die schuiven bovenop de berm relevant zijn voor dit gebied.
 - Dat is volgens Arno Kops van SHIP belangrijk voor het onderhoud van de koker. Deze moet van tijd tot tijd drooggezet kunnen worden.
 - Johan Baetens van Natuurpunt bedenkt zich dat dit door het inzetten van de stuw toch automatisch droog blijft.
 - Dorien Verstraete van De Vlaamse Waterweg zegt dat ze er bij de concrete uittekening zo veel mogelijk rekening mee zullen houden.
 - Christa Schaut van MLSO kan zich inbeelden dat het belangrijk is om daar schotten te hebben om één kanaal tegelijkertijd af te sluiten.
 - Johan De Vriendt van Erfgoedgemeenschap Doel en Polder twijfelt aan de noodzaak om constante verversing te voorzien.

Conclusie :

- **De noodzaak om schuiven en een daarbij horend zichtbaar deel op de Zoetenberm wordt verder bekeken.**
- **De noodzaak voor verversing, zoals vastgesteld bij de ontwerpeisen bij de start van het project, wordt doorgestuurd.**

4. DOELPOLDER ZUID – INRICHTING WEIDEVOGELGEBIED

Karel Van Dijk van het Polderbestuur vraagt hoe efficiënt en diep de kleischermen zijn en welk type klei hierin komt.

- Leo Van Wee van SHIP: Dit werd nog niet nader onderzocht. We weten wel dat de klei tot in de polderklei moet komen te staan dus dat gaat zo'n 3-5m diep. Qua dikte gaat dit over zo'n 40cm maar het verdere ontwerp moet nog verfijnd worden na het uitvoeren van de boringen e.d. Hij is overtuigd van de werking van deze methodiek.

René Maes van Natuurpunt vraagt waar het getal van 65cm -TAW vandaan komt want op de vorige slides komt ook het getal 60cm -TAW voor.

- Leo Van Wee van SHIP zegt dat hij het getal 65 cm gaat aanpassen

Lieven Nachtergale van Agentschap Natuur en Bos merkt op dat de stijghoogtelijnen de laatste jaren (na 2015) steeds verder uit elkaar liggen en de bodem dus mogelijk droger wordt dan de aanname die nu is genomen. Momenteel zien we dat bepaalde vogels met hun jongen nu naar het depressiegebied (met kreken en slibranden) gaan aan Doelpolder Noord. Dat is een succesfactor in deze regio geweest en we zien de aanpak hier graag gekopieerd. In die zin dat de laantjes diep genoeg gegraven moeten worden en hoe de afrastering hier vorm kan krijgen.

Ralf Gyselings van INBO vult, met de klimaatrobuustheid van het gebied in het achterhoofd, aan dat hij de laantjes toch iets dieper zou maken dan 30cm.

Lieven Nachtergale van Agentschap Natuur en Bos bespreekt het vossenrooster intern en koppelt nadien terug.

Conclusie : Het voorstel wordt verder afgewerkt met diepere laantjes.

5. DOELPOLDER ZUID – INRICHTING RIETLAND

Johan De Vriendt van Erfgoedgemeenschap Doel en Polder ziet de 4ha aaneengesloten rietland niet als een noodzaak. Daarnaast komt het rietveld dicht tegen de Olifantshoeve (erfgoedplaats) aan te liggen. Kan het niet aangelegd worden in een andere configuratie zoals eventueel 2 gebieden of op een andere locatie die niet zo dicht tegen de hoeve aanleunt.

- Mischa Indeherberg van SHIP reageert dat er rekening is gehouden met de nabijheid van historische kreken. Maar hoofdzakelijk is er rekening gehouden met de ligging van het weidevogelgebied en de hoogte van het gebied. Verder was het een moeilijke zoektocht naar een perceel dat beter gelegen zou zijn om een permanent natte situatie te krijgen.

Stephan Delaruelle van Erfpunt vraagt of de Paleokreek geen betere ligging zou zijn?

- Tim Gregoir van MOW Maritieme Toegang: Dat ligt aan een kruispunt, ligt nog dicht bij de olifantshoeve en een andere hoeve. Maar het is inderdaad een heel nat perceel. Hij wijst er ook op dat het huidige perceel ongeveer 200m van de Olifantshoeve ligt en dat het Verbond LSO voorziet dat er 4,6ha rietcompensatie in Doelpolder Zuid komt.

Johan Baetens van Natuurpunt vraagt of er geen andere gronden in de Polder beschikbaar zijn zoals de Jabbelmat gronden (Nieuw Arenbergpolder) of aan de Grote Geule. Al doorkruis je dan hoogst waarschijnlijk de plannen van andere partijen zoals het Havenbedrijf en MLSO.

- Mischa Indeherberg van SHIP zegt dat er reeds heel wat onderzoek werd gedaan naar zones waar kwaliteitsvol rietland gerealiseerd kan worden. Dit is geen eenvoudige opgave, wetende dat er nog projecten lopen waarvoor men op zoek is naar gebieden waar natuurherstel mogelijk is.
- Johan De Vriendt van Erfgoedgemeenschap Doel en Polder zou het rietveld toch graag opgesplitst zien om de erfgoedwaarde (open polderlandschap) te behouden.

Conclusie :

Over dit punt wordt geen eensgezindheid gevonden. De initiatiefnemers bekijken het verder.

6. VARIA

Niet van toepassing.

7. BIJLAGEN

7.1. Bijlage 1: Aanwezigheidslijst

Aanwezig

- Vincent Briers (Dep. MOW Afd. Maritieme toegang)
- Maarten Goris (Dep. MOW, Omgevingsmanager ECA)
- Tim Gregoir (Dep. MOW Afd. Maritieme toegang)
- Trees Leroy (Dep. Omgeving)
- Christa Schaut (MLSO)
- Arno Kops (SHIP)
- Leo Van Wee (SHIP)
- Guy Geudens (SHIP)
- Martine Slob (SHIP)
- Mischa Indeherberg (SHIP)
- Maarten Jansen (SHIP)
- Sven Heyndrickx (Gemeente Beveren)
- Geert Spanoghe (INBO)
- Ralf Gyselings (INBO)
- René Maes (Natuurpunt)
- Peter Symens (Natuurpunt)
- Johan Baetens (Natuurpunt Waasland)
- Dorien Verstraete (De Vlaamse Waterweg)
- Eva Vertenten (Grenspark Groot Saeftinge)
- Laurent Vanden Abeele (Agentschap Natuur en Bos)
- Karel Van Dijck (Polder Land van Waas)
- Maarten Stuer (Boerenbond)
- Johan De Vriendt (Erfgoedgemeenschap Doel en Polder)
- Hilde Van Doorselaer (Agentschap Natuur en Bos)
- Stephan Delaruelle (Erfpunt)
- Lieven Nachtergale (Projectcoördinatie Schelde)
- Sophie Coppens (Voka)
- Paul Cerpentier (Algemeen boerensyndicaat)
- Jan Van Damme (Gemeente Beveren)
- Denis Malcorps (Doel 2020)

7.2. Bijlage 2: presentatie

ECA30-MOW-0302-Werkgroep Natuurcompensaties 20230323-NCP-PRS-0100-1.0-A